

ויקרא פרשת מצורע פרק יד פסוק לה

1

ובא אשר-לו הבית והגיד לכהן לאמר כנגע נראה לי בבית:

רש"י ויקרא פרשת מצורע פרק יד פסוק לה

2

(לה) כנגע נראה לי בבית - אפילו תלמיד חכם שידוע שהוא נגע ודאי לא יפסוק דבר ברור לומר" נגע נראה לי, אלא כנגע נראה לי: משנה מסכת נגעים פרק יב משנה ה

3

[*] כיצד ראיית הבית ובא אשר לו הבית והגיד לכהן לאמר כנגע נראה לי בבית אפילו תלמיד חכם וידוע שהוא נגע ודאי לא יגזור ויאמר נגע נראה לי בבית אלא כנגע נראה לי בבית וצוה הכהן ופנו את הבית (ובטרם יבא הכהן לראות את הנגע ולא יטמא כל אשר בבית ואחר כך יבא הכהן לראות את הבית) ואפילו חבילי עצים ואפילו חבילי קנים דברי רבי יהודה ר"ש אומר עסק הוא לפניו אמר רבי מאיר וכי מה מטמא לו אם תאמר כלי עציו ובגדיו ומתכותיו מטבילין והן טהורים על מה חסה התורה על כלי חרסו ועל פכו ועל טפיו אם כך חסה התורה על ממונו הבזוי ק"ו על ממונו החביב אם כך על ממונו ק"ו על נפש בניו ובנותיו אם כך על של רשע ק"ו על של צדיק: תוספות יום טוב מסכת נגעים פרק יב משנה ה

4

כנגע נראה לי בבית - אפילו ת"ח וידוע כו'. דאי אינו יודע. מהיכי תיתי שיאמר נגע נראה לי והא לא ידע. וא"ת למה אסרה התורה מלומר נגע. והלא עד שיאמר הכהן טמא. עדיין אין כאן טומאה. כדתנן ברפ"ג. והרא"ם כתב בשם רבותיו. דכיון דבדבורו לא יוכל לשפוט. הלכך לא יאמר בלשון ברור. ע"ד אמרם. ולמד לשונך לומר איני יודע. ולי נראה מפני דרך ארץ שצריך לנהוג עם הכהן כו'. א"נ שלא ימהר הכהן ויגזור טומאה. ע"כ. וג"א כתב. משום דובר שקרים לא יכון. דהא כל זמן שלא נזקק הכהן לאו נגע הוא. ואיך יאמר נגע כו'. וכתב בעל קרבן אהרן. דלא דק בזה. שהכהן אינו עושה אותו נגע. אבל הטומאה עושה בו. וקודם שיבא הכהן. נגע הוא. ע"כ. ואפשר לתרץ שכשיאמר נגע. המכוון ממנו מה שקוראין נגע. והיינו נגע טמא. ומכיון שעדיין אינו טמא. הרי דובר שקרים. ולי נראה בהפך. דלהכי הקפידה התורה מלומר נגע. כדי שלא לפתוח פיו לשטן לו כדדרשין בפרק מי שמתו (דף י"ט) מאמרו שמעו קציני סדום וגו' הרי אפשר שיחזור ויכהה טרם בוא הכהן. ולכל הטעמים נראה לי שבכל הנגעים הדין כך. שלא יאמר נגע עד שיטמאנו הכהן. ואפילו את"ל דאין הדין הזה. אלא בנגעי בתים. וכן הרמב"ם לא כתב שיהא נוהג גם בשאר הנגעים. י"ל דנגעי בתים הואיל וקודמין בזמן כדלקמן לכך הקפידה התורה ביותר. משא"כ בשכבר בא עליו נגע הבית כשאח"כ בא עליו נגע בגדיו. וכן גופו שוב לא הקפידה בכך:

אגרות (ה"ב) אגרות

5

מהמובחר, ורק כשיתן סך גדול שחס ע"ז יקיים כל חלב שהוא מצות צדקה בשלימותה. ומטעם זה ניהא מה שנקדימון ב"ג נענש לאבד מעותיו על שלא נתן צדקה אף שנתן הרבה כמפורש בכתובות [סז א] מחמת שלפום גמלא שיחנא, שהכונה בזה שנתן רק מחמת שסך זה לא היי חשוב בעיניו, שהרי סך זה היו מציעין תחת רגליו, לכן נמצא שלא קיים מצות צדקה בשלימותה שנתן רק דברים שלא היי איכפת ליי אם היי נאבד.

כנגע נראה לי בבית [יד לה]. לפי מה שפרש"י לעיל מחז"ל שונתתי הוא בשורה טובה מחמת שטמנו האמוריים בכותלים כספם וזהבם, א"כ תמוה לכאורה מה שצריך לומר רק כנגע, משום שלא לומר דבר רע, הא אדרבה מחכה הוא ע"ז ושמח בזה. לכן צ"ל דהנה מפורש שצריך ליתן לעני מהטוב ומובחר מקרא דכל חלב תירוש, ומצד זה פשוט דמי שנותן רק מחמת שהוא אצלו אינו חשוב נמצא שאינו נותן

והנה הסבה שיש שאין חסים על מעט כסף וגם על הרבה הוא מצד שאין להם צורך בו דסגי להם גם בהנשאר, אבל אם היו עוסקים בצדקה וגמ"ח אז היו חסים אף על פרוטה אחת להוציאה לדבר שאין בה צורך משום שצורך רבים הוא גדול יותר מסך שיש לעשיר שבעשירים. וזהו גדר שהצדיקים חסים על ממונם אף כשיש להם הרבה, ואיש זה כשנותן הרבה נחשב לו כל הסך שנותן מחלב שלו, כיון שכל פרוטה אינו מוציא אלא לצורך והוי מקיים מצות צדקה בשלימות בכל הסך שנותן.

והנה זה ודאי ידוע לנו שהשי"ת כשרוצה להעשיר לאחד יכול להעשירו אף בלא

הפסד פרוטה אחת, אך האדם כשמזדמן לו ריוח שצריך להוציא ע"ז הוצאות שבלא תועלת עד שישגי הרייח, לא ירגיש בהחסרון שהוא הפסד אלא יסתפק בהרייח הנשאר כמו אם לא הי' מתחלה אלא סך הנשאר שהי' שמח בזה, אבל האדם השלם שחס על כל פרוטה להוציאה לאבוד מחמת התועלת הגדול שיכול לעשות בהפרוטה ליתנה לעני, ודאי יש לו להצטער על מה שהוצרך להוציא הוצאות לסתור הכותל שהוא על לא דבר, כיון שהי' יכולין לעשות בהם דבר טוב, וע"כ שהוא בא על עונש שלא זכה שיהי' לו גם סך זה לעשות בהם דברים טובים, לכן אין לו לומר נגע שהוא רע גמור, אלא

כנגע.*

6

ויקרא פרשת מצורע פרק י' ד' פסוק ז

והנה על המטהר מן הצרעת שבע פעמים וטהרו ושלח את הצפר הקיה על-פני השדה:

משך חכמה ויקרא פרשת מצורע פרק י' ד' פסוק ז

ונראה דדריש מדכתיב "למטהר" ולא כתוב "לנטהר" שהוא נפעל וכמו דכתיב "והובא אל הכהן". לכן על כרחך כוונתו שהוא מפעיל בעצמו הטהרה, היינו התפעל, שמסיבת תשובתו להשי"ת הוסר מאתו הנגע, ופשוט:

8 קרי ו' א

ובבחינה זו יובן לנו גם טעם שנאמרה מלות ספירת בעומר צפ"ז, עפ"י מה דא"י צזכ"ק (אמור ל"ז ע"ב) דהוא חושבנא לדכיותא כד"א וספרה לה שבעת ימים ולאחר תעבר, וכל זה הוה הכנה לקבלת התורה בטערה. והנה פרשה זו מורה כי הכנה והזמנה לריך לעשות עוד צטרם מעט זמן חיובא, וכאשר למדו ז"ל מכת קרא דאמור אל הכהנים דחייב אדם לטבר עלמו ברגל, והכריח הטורי אכן בדברי הגמרא דחייב אדם לטבר עלמו קודם הרגל, כדי שצכניסת הרגל יהיה טבור גברא לקיים מלוות הרגל כתיקון, כמ"ש לעיל. וכן מוכח מכפל האמירות שכתבה תורה צפרשה זו, שריך להקדים הכנה לקיום המלוכה צטרם הגיע זמן החיוב, וכמו שציארנו בדברי המד"ר יוס ליוס יביע אומר, דבעבודת השי"ת לריך לעשות הכנה והזמנה מיום אחד על יוס שלאחריו.

והנה אאמו"ר זלכ"ה צספרו קדושת יו"ט כציה מכ דאיתא צספרן של דויקים, וכ"ה צשס הרצ כמגיד הקדוש מקאזנין זאוק"ל, שכל איש ישראל אף אם הוא רואה שכבר עברו הרצב ימים מימי הספירה אשר כל יום ויום מימי הספירה זמנו לעשות תיקון אחר בז' המדות, וכוא ח"ו לא עשה צהס תיקון כלל, אל ידמה צעניו כי אין לו שום תקנה ח"ו, שכרי לתיקון זה יש לורך צמ"ע יוס שלמים, דצחמת לא כן הוא, אלא ניתן לישראל הכח לתקן צימים מועטים אף תיקון הנלך לימים רבים. וזש"ה עד ממחרת השבת השביעית, שהוא גמר ימי הספירה, עדיין יש כח צידכם לספור חמשים יוס, כי עד שלא כלו ימי הספירה לגמרי תוכלו עוד לתקן כתיקון צשלימות, עכדכ"ק. ועפ"י זה הקשה אאמו"ר זלכ"ה ח"כ למח לנו לממני שצעות וימים שהן כרצב, כיון שצדינו לתקן אף צימים מועטים, עי"ש מה שתירץ צזכ עפ"י דרכו.